

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Okt. 1871, kl. 11 f. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Skrifvelse till Riksdagen, i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförändring; Gifven Stockholms Slott den 29 September 1871.

I underdånig skrifvelse den 11 sistlidne Maj anförde sednast församlade Riksdag, att sedan stadgandena i 2 Kap. 5 och 6 §§ Giftermåls-Balken, hvilka ursprungligen innefattade ovilkorligt förbud emot giftermål i svågerlag å sidone samt i vissa fall af andra svågerlaget, genom Kongl. Förordningen den 10 April 1810 blifvit förändrade derhän, att Konungen må gifva lof till giftermål i berörde svågerskapsled, och den i 1734 års lag uttalade grundsats sålunda blifvit bruten, några fullt giltiga skäl icke vidare torde förefinnas för bibehållande af det uppställda vilkoret af Konungens tillstånd, helst, efter hvad känt vore, Kongl. Maj:ts bifall till de ganska talrikt inkommande ansökningarne af detta slag aldrig förvägrades; på grund hvaraf och då ifrågavarande vilkor således numera i lagstiftningen kvarstode blott såsom en formalitet, Riksdagen för sin del beslutat en författning, hvarigenom förklarades, att de i 2 Kap. 5 och 6 §§ Giftermåls-Balken, sådane de lyda i Kongl. Förordningen den 10 April 1810, förekommande förbud för der uppräknade personer, att utan Konungens tillstånd med hvarandra ingå äktenskap, upphört att vara gällande; dock att derigenom ej skedde någon ändring i 13 Kap. 1 § Rättegångs-Balken, om jäf emot domare, i 17 Kap. 7 § samma Balk, om jäf emot vittnen, eller i 31 § Skiftesstadgan den 9 November 1866, om jäf emot landtmätare och gode män, ej heller i 18 Kap. 5 § Strafflagen, om ansvar för otukt emellan derstädes afsedda personer.

Bih. till Urtima Riksd. Prot. 1871. 1 Saml. 1 Afd. 4 Häft.

Öfver detta förslag har Kongl. Maj:t infordrat Högsta Domstolens utlåtande; och hafva dess fleste ledamöter, oaktadt enligt deras åsigt anmärkningar emot redaktionen kunde framställas, likväl, då någon tve tydighet vid den föreslagna författningens tillämpning ej syntes böra uppstå, icke funnit skäl att afstyrka bifall till förslaget; hvaremot två ledamöter förklarar sig icke kunna derå tillstyrka stadfästelse.

Med förevarande lagförslag har afsigten icke varit att fränkänna de i 2 Kap. 5 och 6 §§ Giftermålsbalken omförmälda svågerlagsförhållanden den betydelse, de hitintills haft i fråga om jäf emot domare, vittnen, landtmätare och gode män vid skiftesförrättningar samt i fråga om ansvar för otukt. I de särskilda lagstadganden, som härom handla, betecknas dock dessa svågerlagsförhållanden uteslutande såsom sådana, deri äktenskap alldeles icke eller endast med Konungens tillstånd byggas må, hvaraf följer, att, derest nämnda lagstadganden, oaktadt det nu ifrågavarande äktenskapsförbudets upphäfvande, skulle tillerkännas samma omfattning i tillämpningen som förut, ett förändradt innehåll bort åt dem gifvas. Lagförslaget innehåller emellertid just motsatsen härpå, eller att ej någon ändring sker i samma stadganden; och om än, under förutsättning af förslagets godkännande, antagas kunde att i allmänhet domaren, med aktgifvande på lagstiftarens mening, skulle tolka dem på det åsyftade sättet, så qvarstode dock alltid den oegentlighet, att till grund för lagstadganden, ämnade att i framtiden ega orubbadt bestånd, skulle ligga redan upphäfdade bestämmelser, hvilka dertill, vid en förestående omarbetning af den del af lagen, hvartill de höra, komme att ur lagtexten spårlöst försvinna.

På grund af hvad sålunda blifvit anmärkt har Kongl. Maj:t, efter Stats-Rådets, hörande, funnit skäl att vägra förslaget sitt godkännande; hvarom Kongl. Maj:t, jemlikt grundlagens bud i § 87 Regeringsformen, velat Riksdagen underrätta.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

CARL.

Axel Adlercreutz.

Utdrag af protokollet öfver ett Justitie-departements-ärende, hållet inför Hans Maj:t Konungen uti Statsrådet å Stockholms Slott Fredagen den 29 September 1871,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Justitie-Statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena, Grefve
Wachtmeister,
Statsråden: *Bredberg*,
Abelin,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud*,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström,
Friherre *Alströmer*.

Hans Excellens Herr Justitie-Statsministern uppläste till justering förslag till skrifvelse till Riksdagen i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförändring;
och täcktes Hans Maj:t Konungen, enligt Statsrådets tillstyrkande, gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, och förordnade, att skrifvelse skulle, i öfverensstämmelse dermed, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
E. Adlerstråhle.
